

Carl-Oskar Bohlin: tal vid Folk och Försvars Rikskonferens 2024

Talare

Carl-Oskar Bohlin
Minister för civilt försvar

Datum

7 januari 2024

Plats

Sälen

Ers majestät, ers kungliga högheter, statsråd, ambassadörer, ärade gäster, Jag är tacksam för publiken här idag, men den egentliga publiken för detta tal är så mycket bredare, den är hela Sverige, hela totalförsvaret. Det är allmänmänskligt att vilja se tillvaron som man önskar att den vore, snarare än hur den faktiskt är. Tillgången till krigets och terrorns grymhet är mer ofiltrerat tillgänglig än tidigare, så snart vi tar telefonen ur fickan. Trots denna omedelbara närvaro tycks våra mentala försvarsmekanismer fortfarande låna många slutsatsen att allt det där händer någon annanstans. Där men inte här. För en nation som haft freden som angenäm följeslagare i snart 210 år är tanken på den som en orubblig konstant i tillvaron bekvämt lättillgänglig. Men att vila i denna slutsats har blivit farligare än på mycket lång tid. Många har sagt det före mig, men låt mig göra det med ämbetets kraft. Mindre inlindat, och med en osminkad tydlighet: Det kan bli krig i Sverige. Jag vill inte i första hand vädja till din rädsla, men däremot till din lägesuppfattning. Jag försöker öppna en dörr, en dörr inte sällan blockerad och belamrad med livets alla vardagliga krav, utmaningar och prövningar. En dörr som för många svenskar kanske varit stängd ett helt liv, En dörr, till ett utfallsrum som möter oss med portalfrågan: Vem är du om kriget kommer? Det Putin aldrig förstod var att han sparkade in denna dörr hos varje ukrainare 2014. Det ukrainska folket hade vid tiden för den fullskaliga invasionen i februari 2022 under 8 års tid individuellt och gemensamt formulerat sitt svar, nämligen: Vi är ett folk och ett samhälle som kommer möta totalt krig med total motståndskraft, och det var också vad man sedan gjorde. Den ryska angreppsmakten fick möta hela det ukrainska samhällets enade kraft. En sådan ansträngning kan bara göras snabbt nog om det stora flertalet är medvetna om läget och förstår vad som står på spel. Samhällelig motståndskraft kräver just det, medvetenhet om läget. Medvetenhet hos den enskilde medborgaren, arbetstagaren, företagaren och befattningshavaren i offentlig förvaltning. Men det räcker inte bara att umgås med frågan. Civilt försvar är inte primärt en seminarieövning. Medvetenheten måste omsättas i praktisk

handling. Åtgärder som faktiskt höjer tröskeln. Alla måste förstå att tid, i det läge vi befinner oss kan vara vår dyrbaraste icke förnybara resurs. Om något håller mig vaken om nätterna är det just att det går för långsamt. Nej, allt är inte färdigutrett, all ny lagstiftning är inte på plats, och all finansiering i förhållande till definierad målbild är heller inte fastlagd, men uppbyggnaden av totalförsvaret är inte ett projekt som väntar på slutbesiktning innan driftsättning. Ingen har mandat att vila på stället i väntan på andra. Alla har mandat planera, öva och vidta åtgärder som höjer uthålligheten inom sitt ansvarsområde. Underlåtenhet att agera är inte tillåtet modus operandi.”Men, jag vet ju inte var jag ska göra?” hör jag ibland någon säga. Låt mig då svara med några motfrågor. Är du ledande befattningshavare i en beredskapsmyndighet? Bra, har ni byggt er krigsorganisation och definierat vilken verksamhet som måste upprätthållas respektive inte upprätthållas? Har ni säkerställt efterlevnad av säkerhetsskydd och nödvändig tillgång till alternativa ledningsplatser? Har ni fungerande samverkan med resten av sektorerna? Har ni slutit erforderliga avtal med frivilliga försvarsorganisationer för att kunna bemanna tillkommande uppgifter vid höjd beredskap? Om inte: Sätt igång! Är du kommunalråd? Bra, är krigsorganisation, trygghetspunkter, nödvattenplan och redundant försörjning av livsmedel, värme och el säkerställd till omsorgsverksamheten? Har ni en fungerande frivillig resursgrupp? Om inte: Sätt igång! Är du arbetstagar? Bra, Har du frågat din arbetsgivare om hur din roll i arbetsplatsens krigsorganisation är tänkt att se ut? Har du funderat över vilka kritiska beroenden i din vardag du behöver kunna hantera för att fortsätta arbeta under svåra omvärldsförhållanden? Om inte: Sätt igång! Är du privatperson? Bra, har du tagit ansvar för din hemberedskap? Har du funderat över om du har tid över att gå med i en frivillig försvarsorganisation? Om inte: Sätt igång! Om ni inte har börjat så ligger ni efter, om ni inte vet hur, kan ni antingen fråga någon som redan har börjat eller fråga MSB. Svårare än så är det inte. Också Regeringskansliet måste höja tempot. Det som kan göras snabbt ska göras snabbt, inget ska i onödan dras i långbänkar och där vi kan ta genvägar ska vi göra det. Good enough imorgon är bättre än perfekt om 5 år. Sedan vi klev in på försvarsdepartementet har det varit viktigt att försöka bryta ut delmängder ur stora arbeten och lägga dem i snabbspår för att se förmåga växa till här och nu. Ett sådant exempel är civilplikten. Samtidigt som vi tillsatt en omfattande genomlysning av hela samhällets personalförsörjningsbehov vid höjd beredskap har vi brutit ut sektorer där det finns förutsättning att gå snabbare fram. Sagt och gjort, civilplikten är nu aktiverad och redan under året påbörjas vidareutbildning för civilpliktiga inom räddningstjänsten. På samma sätt arbetar

vi med försörjningsberedskapen. Ett gigantiskt återtagande som varken är finansierat eller färdigutrett i alla delar, men där vi ändå har valt att börja genom snabbspåruppdrag till MSB och Tillväxtverket för att också möta det stora engagemang som finns i näringslivet och där det på goda grunder funnits en frustration över statens trögrörlighet i frågan. Det kanske låter krasst, men om jag blir kritiserad för att vi har kortat ner remisstider eller liknande steg av beredningsprocessen så kan jag leva med det. Alla måste internalisera att läget är ett annat än vad vi är vana vid i det här landet. Världen möter en säkerhetspolitisk utveckling med större risker än sedan andra världskrigets slut. Vi står med Ukraina, med våra allierade, med den regelbaserade världsordningen och vi gör det i akt och mening som en av demokratins arsenaler. Allt detta kommer att kräva mer av oss än tidigare och det börjar med insikten om att Sverige är allas vår sak att försvara. Låt mig därför avsluta där jag började, med dörren jag försökte öppna. Det kan låta mörkt och dystopiskt. Men se det hellre tvärt om. För de allra flesta är vårt land inte ett hotellrum som man kan ha eller mista, inte ett generiskt stycke mark utan samhörighet. För de allra flesta är detta vårt enda och riktiga hem. Det är den skärv av jordytan vi vill lämna till våra framtida generationer i bättre skick än vi fick ärva den. Att försvara allt detta, vår ordning, våra friheter och demokratiska ideal, det är vad det handlar om och i denna insikt växer vi alla under uppgiftens allvar.

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/carl-oskar-bohlin-tal-vid-folk-och-forsvars-rikskonferens-2024>